

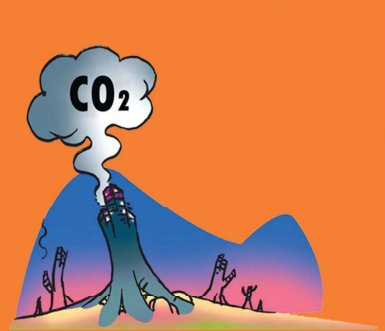
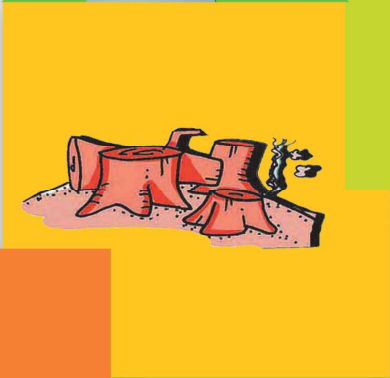
REDD+

ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်သော

အကျိုးကျေးဇူးများ

REDD+

ပွိုင့် (ရိုးရာဝန်းကျင်မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့)
မှ ဖြန့်လှည့်တည်းဖြတ်ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဝေသည်။

ဝန်လုံအိမ်ထောင်ရေးသဘောတရား။

၁

သစ်ပင်သစ်တောများက ကာကွယ်ပေးနိုင်စွမ်းရှိစေရန်အတွက်အရေးကြီးခြင်း။

၂

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ ဆိုးကျိုးများ။

၅

REDD+ မှာရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ

၇

REDD+ ဆိုသည်မှာ။

၉

REDD+ ဆောင်ရွက်ရန် အလားအလာရှိသောခြေအနေ။

၁၁

ဒါတွေကိုသင်သိပါသလား။

၁၃

လွတ်လပ်သော ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်မှုနှင့် လူထုသဘောထားရယူခြင်း။

၁၅

ဂျီပီအက်(စ်)ခက်ကိုအသုံးပြု၍ မြေပုံများကိုရေးဆွဲခြင်း။

၁၇

ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့သဘောတရား

ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်ရာကမ္ဘာမြေကြီးတွင် ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့များဟုခေါ်ဆိုသည့်(ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်၊ ကလိုရိုဖလိုရိုကာဗွန်၊ နိုက်ထရပ်အောက်ဆိုဒ်၊ မီသိန်း)တို့မှာ ရှေးမစကပင်ရှိနေခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ကမ္ဘာမြေကြီး၏ ဂေဟစနစ်ကြီးလည်ပတ်ရန် လိုအပ်သော အပူချိန်ကို ထိန်းညှိပေးထားသည်။ လိုအပ်သောပမာဏထက်ပိုများလာပါက ကမ္ဘာကြီးပို၍ ပူနွေးလာပါလိမ့်မည်။ ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့များလုံးဝမရှိပါက ကမ္ဘာမြေကြီးအေးခဲသွား ပါလိမ့်မည်။ ဖန်လုံအိမ်ဓါတ် ငွေ့များသည် လူသားတို့၏ ပယောဂများကြောင့် လေထုထဲတွင်ပိုမိုများပြားလာနေပါသည်။

- သစ်သစ်ပါးသလား။
- သစ်ပင်များပုပ်ဆွေးမှုကြောင့် ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်များထွက်လာသည်။
 - ရေမွှေးများ၊ ပိုးသတ်ဆေးများနှင့် ဖြန်းဆေးများမှ ကလိုရိုဖလိုရို ကာဗွန်ထွက်သည်။
 - ထင်းများကိုမီးရှို့ခြင်းမှလည်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထွက်သည်။
 - ကားများမှထွက်လာသောမီးခိုးများမှ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ထွက်သည်။ သို့သော် ကားမီးခိုးထွက်ရာ အိတ်ဇော်ပိုက်ကို ကျောက်ခွဲလိုက်လျှင် ကာဗွန်မိုနောက်ဆိုဒ်ထွက်လာသည်။ ထိုဓာတ်ငွေ့သည် မျက်စိဖြင့် မမြင်ရဘဲ လူ၏ဆံချည်မျှင် အချင်း ၁၀ပုံ ၁ပုံသာရှိသောကြောင့် အဆုတ်ထဲသို့တိုက်ရိုက် ရောက်နိုင်သည်။
 - လယ်ကွင်းများမှ နိုင်ထရပ်အောက်ဆိုဒ်ထွက်သည်။
 - ကျွဲ၊ နွားနှင့် တိရိစ္ဆာန်များ၏မစင်မှလည်း မီသိန်းထွက်သည်။

နေရောင်ခြည်မှလာသော အလင်းနှင့် အပူချိန်များကို ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့များက ထိန်းထားသည်။ အလင်းနှင့် အပူချိန်များသည် ကမ္ဘာမြေကြီးမှတစ်ဆင့် အာကာသထဲသို့ ပြန်ကန်ထွက်သွားသည်။ ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့များပြားလာခြင်းက အဆိုပါအပူချိန်အား ထိန်းထားနိုင်မှုကို ပိုမိုအားကောင်းစေသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာမြေကြီးသည် ၎င်းတို့လိုအပ်သော ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့ပမာဏထက် ပိုမိုရရှိလာပြီး အပူချိန်များမြင့်တက်လာကာ ရာသီဥတုများဖောက်ပြန်လာသည်။ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းသည် လူသားတို့၏ လူမှုစီးပွားရေးကို ဆိုးရွားစွာထိခိုက်စေပါသည်။

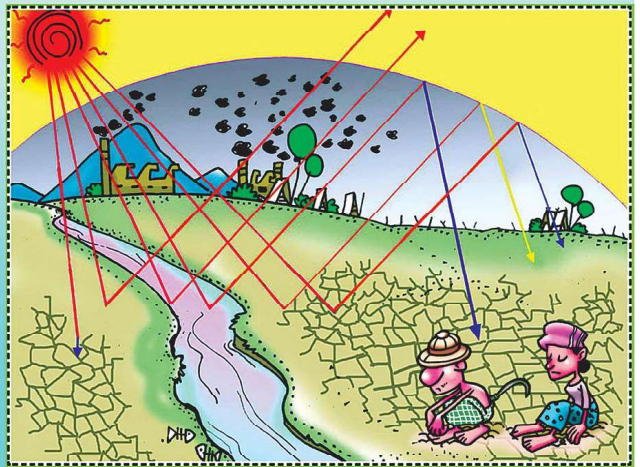
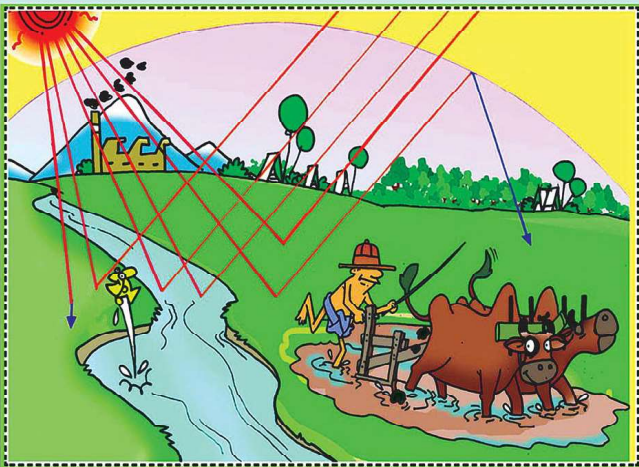
ဝင်ရိုးစွန်းတန်းရှိ ဧရာမရေခဲပြင်ကြီးများသည် နေရောင်ခြည်မှလာသော အလင်းနှင့် အပူချိန်များကို ၁၀၀% အာကာသထဲသို့ ပြန်ကန်ထွက်သွားစေသည်။ ကမ္ဘာမြေကြီးပူနွေးလာခြင်းက ၎င်းရေခဲပြင်ကြီးများကို အရည်ပျော်စေသောကြောင့် ကမ္ဘာကြီးပိုပူနွေးလာရမည်။ သစ်တောများသည် ဖန်လုံအိမ်ဓါတ်ငွေ့များထဲက ပမာဏအများဆုံးသော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ကို စုပ်ယူပေးသည်။ လူသားများသည် သစ်တောများအားပြုန်းတီးအောင်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိသည်။ “ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်၍ လူမှုစီးပွားရေးကို ထိခိုက်စေသော ဥပမာတစ်ခုအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် ရေကြီးရေလျှံမှုများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးမှုပမာဏကျပ် ၁၆၅ ဘီလီယံကျော် ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ တိုင်းဒေသကြီး (၁)ခုနှင့် ပြည်နယ်(၂)ခု မှလွဲ၍ တစ်နိုင်ငံလုံးနီးပါး ဖြစ်ပွားခဲ့ရပြီး အိမ်ထောင်စု ၄ သိန်းခန့် လူဦးရေ ၁၆ သိန်းကျော် ရေနစ်မြုပ်ဒဏ် ခံခဲ့ရသည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်(၄)ခုကို အရေးပေါ်အခြေအနေ ကြေညာခဲ့ရသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၉ ဘီလီယံခန့် ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ”

ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့သဘောတရား

ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့သဘောတရား

ဖန်လုံအိမ်ဓာတ်ငွေ့များ များပြားလာခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာပြီး ကမ္ဘာ့ရုသီဥတုအခြေအနေများ ပြောင်းလဲနေပါသည်။

ရာသီဥတုဖောက်ပြန်၍ လူမှုစီးပွားရေး ထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။

သစ်ပင်သစ်တောများက ကာဗွန်ကိုစုပ်ယူထိန်းသိမ်းပေးနိုင်ခြင်း။

ကာဗွန်သိုလှောင်ရာနေရာများ (Carbon Pools)

- (၁) မြေပေါ်ဒီဇင်ထု (Above Ground Biomes)- သက်ရှိအပင်များ၊ မြေပေါ်ရှိခြံများ၊ နွယ်နှင့် သစ်သားများ ပင်စည်များ၊ ငုတ်များ၊ အကိုင်းများ၊ သစ်ရွက်များ၊ အခေါက်များ၊ သစ်စေ့များ။)
- (၂) မြေအောက်ဒီဇင်ထု (Below Ground Biomes) - သက်ရှိအမြစ်များ အားလုံး (အချင်း ၀. ၀၇၈ လက်မ အထက်)။
- (၃) သစ်ပင်သေ/သစ်တုံးများ (Dead Wood) - ပင်ထောင်အတိုင်းရှိသော/လဲကျနေသော အပင်သေများ၊ သစ်တုံးများ (အချင်း ၃. ၉၄ လက်မ အထက်)။
- (၄) သစ်ရွက်ဆွေး (Litter) - မြေပေါ်ရှိ သက်မဲ့ဒီဇင်ထုအားလုံး - အရွက်ဆွေး၊ အကိုင်း၊ အခေါက်၊ သစ်စေ့စသည်ဖြင့် (အချင်း ၃. ၉၄ လက်မ နှင့် ၀. ၀၇၈ လက်မကြား)။
- (၅) မြေဆီလွှာအော်ဂင်းနစ် (Soil Organic Matter) - မြေကြီးအနက် ၁ ပေ၌ ရှိသော ကာဗွန်ပမာဏ။

သစ်ပင်များ၏ အဓိကအားသာချက်မှာ နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်ကိုအသုံးပြု၍ အစာချက်နိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သစ်ပင်အစာချက်နိုင်ရန်အတွက် အဓိကလိုအပ်သောအရာများမှာ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်၊ ရေနှင့် နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်များပင်ဖြစ်သည်။ သစ်ပင်များထဲတွင် နုဂိုရှိပြီးသား အစိမ်းရောင်ခြည်ပစ္စည်း (ကလိုရိုဖီလ)က နေရောင်ခြည်စွမ်းအင်အားစုပ်ယူကာ လေထုထဲမှ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်နှင့် အမြစ်ထဲမှရသော ရေတို့နှင့်ပေါင်းစပ်ပြီး အစာချက်သည်။ ထို့နောက် ရရှိလာသောအစားများကို ထိန်းသိမ်းထားပြီး လေထုထဲသို့ အောက်စီဂျင်ပြန်လွှတ်ပေးသည်။ သစ်ပင်၏ အမြစ်၊ သစ်ရွက်၊ သစ်ကိုင်းအားလုံးတို့သည် ကာဗွန်ထုကြီးပင်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကာဗွန်ထုကြီးသည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လေထုထဲသို့ပြန်လည်ရောက်ရှိနေသည်။ အဓိကအကြောင်းအရင်းများမှာ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ တောမီးလောင်ကျွမ်းခြင်း၊ သစ်များဆွေးမြေပျက်စီးခြင်းနှင့် သစ်တောအပြောင်ရှင်းခြင်းတို့ပင်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့သစ်တောကြီးများသည် စက္ကန့်နှင့်အလိုက် ပြုန်းတီးလျက်ရှိသည်။ လူသားတို့၏ သစ်လိုအပ်ချက်များသည် လူဦးရေတိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ အဆမတန်မြင့်တက်လျက်ရှိသည်။ ၎င်းလိုအပ်ချက်များကိုဖြည့်စီးနိုင်ရန် လက်ရှိကမ္ဘာ့သစ်တောကြီးများသည် လုံလောက်မှုမရှိတော့ပေ။ တောမီးလောင်ခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းတရားမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် (၂)မျိုးရှိသည်။

- (၁) သဘာဝအကြောင်းတရားများ
- ပူပြင်းတောရာသီ။
 - လေပြင်းတိုက်ခိုက်သောကြောင့် (အပင်၊ အကိုင်းများတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပွတ်တိုက်မိခြင်း)။
 - မိုးကြိုးပစ်ခံရခြင်း။

- (၂) လူသားတို့ကြောင့်
- သစ်အလွန်အကျွံခုတ်ခြင်း။

သစ်ပင်များခုတ်လှဲထားပြီး ပုတ်ဆွေးသွားရာမှလည်း ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ်ဓာတ်ငွေ့ထွက်လာသည်။ စက်မှုကုန်ကြမ်းလိုအပ်ချက်အရ စိုက်ခင်းများတည်ထောင်ရန် အပြောင်ရှင်းစနစ်အား ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည်။

.....
 ကိုးကား။ ။ ဦးဇော်ဇော် (တောအုပ်ကြီး) သစ်တောဦးစီးဌာန၊
 “ ဝေသင်္ခရာအဖွဲ့ဖြင့် သစ်တောကာဗွန် တိုင်းတာခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း နည်းလမ်းများ ပါဝါပို့ ”

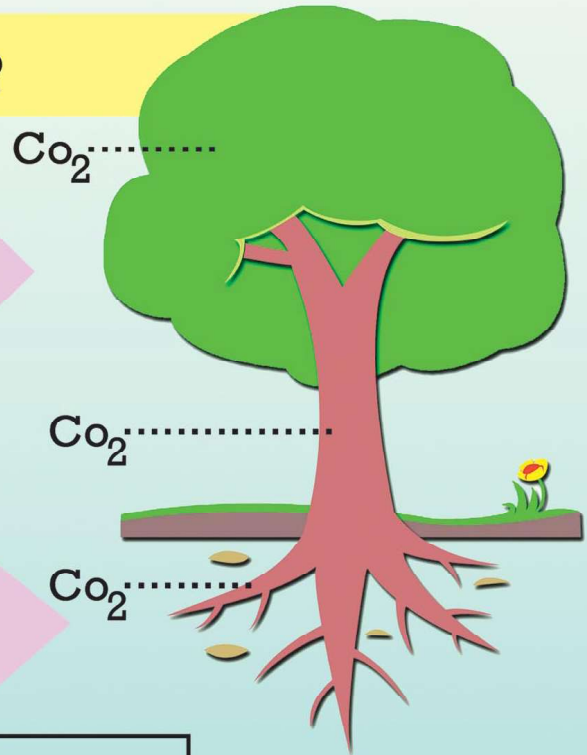
သစ်ပင်သစ်တောများက ကာဗွန်ကို စုပ်ယူထိန်းသိမ်းပေးနိုင်ခြင်း။

သစ်ပင်သစ်တောများကသာ ကာဗွန်ကို စုပ်ယူထိန်းသိမ်းပေးနိုင်ပါသည်။

သစ်တောမှ ကာဗွန်စုပ်ယူမှုနှင့် သိုလှောင်မှု

မြေပြင်အထက်ရှိ ကာဗွန်သိုလှောင်ထားနိုင်သော အစိတ်အပိုင်းများ

မြေအောက်ရှိ ကာဗွန်သိုလှောင်ထားနိုင်သော အစိတ်အပိုင်းများ

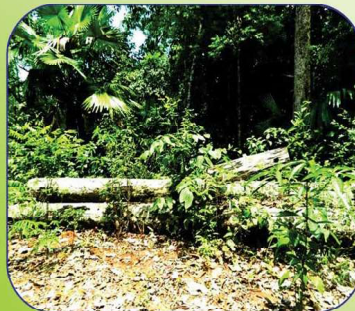

သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း

သစ်တောကဏ္ဍမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်သော အရင်းအမြစ်များ

တောမီးလောင်ကျွမ်းခြင်း

သစ်များဆွေးမြေပျက်စီးခြင်း

သစ်တောအပြောင်ရှင်းခြင်း

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ ဆိုးကျိုးများ။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် အပူလွန်ခြင်း၊ အအေးလွန်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ စသည့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်နိုင်ပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း အကျိုးဆက်များအဖြစ် -

လူသားတို့၏ အသက်အိုးအိမ် စည်းစိမ်ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ရောဂါထူပြောခြင်း၊ သောက်သုံးရေရှားပါးခြင်း၊
 စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားများ လျော့နည်းကျဆင်းခြင်း၊ မိုးများခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ မုန်တိုင်း
 များကျရောက်ခြင်း၊ ငလျင်လှုပ်ခြင်း၊ တောမီးလောင်ခြင်း၊ အစာရေစာရှားပါးလာခြင်း၊ အစာရေစာ
 ခေါင်းပါးငတ်မြတ်ခြင်း၊ သစ်တောသစ်ဖန်တောနှင့် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၊ နိုင်ငံ၏
 လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး နိမ့်ပါးကျဆင်း၍ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ပျောက်
 ကွယ် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ထိခိုက်ခြင်းစသည့် ဆိုးကျိုးမြောက်
 များစွာကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

ဝင်ရိုးစွန်းတန်းရှိ ရေခဲပြင်ကြီးများအရည်ပျော်ခြင်း၊ မိုးရေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်သော သစ်တောကြီးများပြုန်းတီးခြင်းနှင့် ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်မြင့်တက်လာခြင်းတို့သည် ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၏ အကြောင်းတရားများပင်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၏ နောက်ဆက်တွဲဒုက္ခများကို ခံစားနေရကြသည်။ ကမ္ဘာ့အပူချိန်မြင့်တက်လာခြင်းသည် ရောဂါပိုးမွှားအသစ် များ၏ ရှင်သန်ပေါ်ထွက်မှုကို အားပေးလျက်ရှိသည်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရောဂါရပ်အသစ်များ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ လက်ရှိ ကမ္ဘာ့အပူချိန်တိုးတက်လာမှုသည် သက်ရှိလောကဖြစ်တည်ရှင်သန်နိုင်မှုကို အကြီးအကျယ်ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည်။ လူသား များအပါအဝင် တိရစ္ဆာန်များပါ အပူချိန်မြင့်တက်မှု၏ ဆိုးကျိုးများဖြစ်သော ဦးနှောက်သွေးကြောပြတ်ခြင်း၊ အပူလျှပ်ခြင်းနှင့် ခန္ဓာကိုယ်ရေဓာတ်ဆုံးရှုံးခြင်းတို့ကို အပြင်းအထန်ခံစားကြရသည်။ အပူချိန်မြင့်တက်ခြင်းသည် အပင်တို့၏အစာချက်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကိုပါ အနှောင့်အယှက်ပေးသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့်စိုက်ပျိုးသီးနှံတို့၏ ရာသီစက်ဝန်းလည်း မှန်ကန်မှုမရှိ တော့ချေ။ မိုးရေကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးနေသောနေရာများတွင် မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု များပြားလျက်ရှိသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးမဖြစ်ထွန်းမှု၊ တိရစ္ဆာန်တို့အတွက် အစားအစာရှားပါးမှုတို့သည် ဒေသခံလူသားတို့ အုပ်စုလိုက်ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်မှုတို့ကိုမြှင့်တက်စေသည်။ ထို့အပြင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနောက်ဆက်တွဲအနေဖြင့် ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း ဖြစ်ပေါ်နေသော မြေပြိုမှုများ၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်းများသည် လူသားအပါအဝင် သက်ရှိတို့၏ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်မှုကို အကြီးအကျယ် ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတွင် နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ချက် မရှိသောကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးခံစားကြရမည်ဖြစ် သည်။ အနိမ့်ပိုင်း ကျွန်းနိုင်ငံများ၏မြို့ကြီးများပင်လျှင် ပင်လည်ရေမျက်နှာပြင်မြင့်တက်မှုကြောင့် ရေအောက်သို့ရောက်သွား နိုင်မည့် အလားအလာရှိသည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ ဆိုးကျိုးများ။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ ဆိုးကျိုးများ

ရလွှမ်းမိုးခြင်း

ရောဂါထူပြောခြင်း

ပူပြင်းခြောက်သွေ့ခြင်း

မြေပြိုခြင်း

ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခြင်း

မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ခြင်း

စိုက်ပျိုးသီးနှံပျက်စီးခြင်း

REDD+ မှ ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ

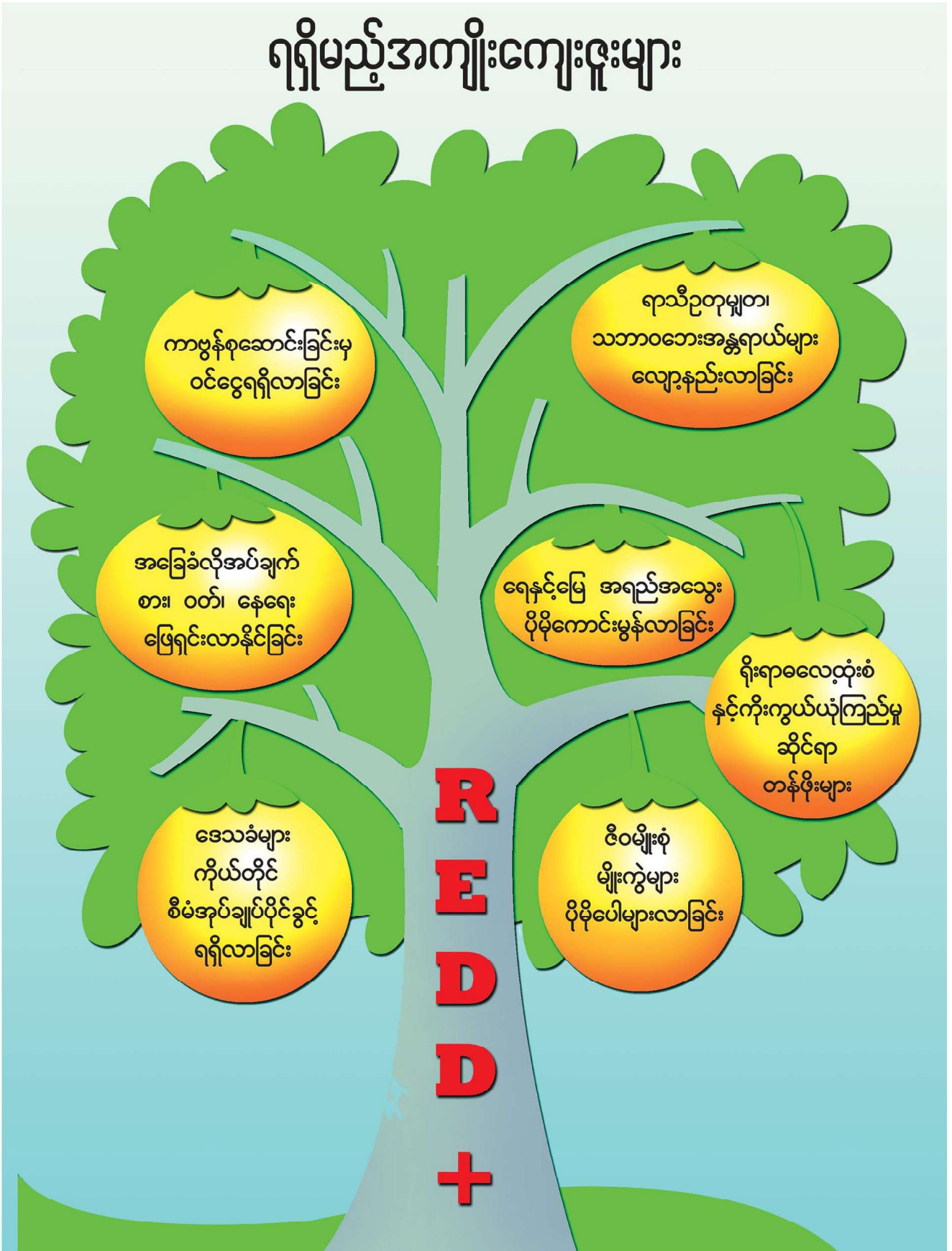
REDD+ သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ သစ်တောအတန်းအစား နိမ့်ကျခြင်းနှင့် ပတ်သက်နေသည့် ပြဿနာများဖြေရှင်းနိုင်စေရန်နှင့်၊ သစ်တောကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ရေရှည်တည်တံ့သော သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ကာဗွန် သို့လှောင်မှုတိုးတက်စေရေးအတွက် မူဝါဒဆိုင်ရာနည်းလမ်းများပေါ်ပေါက်လာစေရန်၊ အပြုသဘောဆောင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။

REDD+ ၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ သစ်တောသစ်ပင်များအား ပင်ထောင်အတိုင်းထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းအားဖြင့် မှန်လုံအိမ်အာနိသင်ခါတ်ငွေ့ထုတ်လွှတ်မှုကို လျော့ချပေးနိုင်သော နိုင်ငံများအား စီးပွားရေး တွက်ချက်မှုကိုသာ ဧည့်ကြေးမက်လုံးများပေးအပ်ခြင်းဖြင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကိုလျော့ပါးစေရန် ဖြစ်သည်။ သစ်တောများကိုထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် ရာသီဥတုမျှတလာပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ လျော့နည်းလာမည်ဖြစ်သည်။ သစ်တောသစ်ပင်များသည်မြေတိုက်စားမှု၊ လေတိုက်စားမှုနှင့် ရေတိုက်စားမှုကို ကာကွယ်ပေးသည်။ သစ်ရွက်သစ်ကိုင်းများသည် မြေပေါ်ကြွေကျ၍ ကာလကြာလာသောအခါ ဖုတ်ဆွေးသွားသည်။ ၎င်းတို့သည်မြေဩဇာများဖြစ်လာသည်။ သစ်တော သစ်ပင်များသည် ရေနှင့်မြေ အရည်အသွေး ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးသောအရာပင်ဖြစ်သည်။ ဌာနေတိုင်းရင်းသား များ၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံနှင့် ယုံကြည်မှုများသည် သစ်တောသစ်ပင်များနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည်။ ဒေသခံများကိုယ်တိုင် သစ်တောသစ်ပင်များအားထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့် တန်ဖိုးထားရာရောက် ပေသည်။ သစ်တောသစ်ပင်များသည် ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၏ ဒေသရင်းများပင်ဖြစ်သည်။ သစ်တော သစ်ပင်များ များပြားလာပါက ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ပေါ်ကြွယ်လာမည် ဧကန်ဖြစ်သည်။

ထို့မျှသာမက UN-REDD နိုင်ငံဖြစ်လာလျှင် ကုလသမဂ္ဂမှ ချမှတ်ထားသောစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများအတိုင်း ဌာနေတိုင်း ရင်းသားများ၏ အခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုလာပြီး အက်ပစ်အိုင်စီ FPIC သဘောတရားအတိုင်း ဒေသခံများနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်သည်။

REDD+ မှ ရရှိမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ။

ရရှိမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ

REDD+ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

REDD+ နောက်ခံသမိုင်း

ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းလျော့ပါးရေးတွင် သစ်တောသစ်ပင်တို့၏ အရေးပါမှုကို ပိုမို နားည် လက်ခံလာသည်နှင့် အညီ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများတွင် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျှော့ချရေး (Reducing Emission from Deforestation- RED) အယူအဆကို တွေးဆဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ပါပူဝါနီယူးဂီနီနှင့် ကိုစတာရီကာနိုင်ငံတို့က အပူပိုင်းသစ်တောများ ပိုင်ဆိုင် သည့် နိုင်ငံအများစုကို ကမကထပြု၍ ၂၀၀၅ ခုနှစ်၌ ကနေဒါနိုင်ငံ မွန်တရီယယ်မြို့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကုလသမဂ္ဂ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်း၏ (၁၁) ကြိမ်မြောက် အထွေထွေညီလာခံက ဤအယူအဆကို တရားဝင် တင်သွင်း ဖော်ထုတ် ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများနှင့် စက်မှုထွန်းကားပြီးနိုင်ငံများအကြားတွင် ဤအယူအဆကို အလွတ်သဘော ဆွေးနွေးမှုများ အကြိမ်ကြိမ်ပြုလုပ်ကြစဉ် သစ်တောအတန်းအစား ကျဆင်းခြင်းကြောင့် (Forest Degradation) ကာဗွန်ထုတ် လွှတ်မှုသည်လည်း ပမာဏများပြားကြောင်း၊ သစ်တောကဏ္ဍမှထုတ်လွှတ်သည့် စုစုပေါင်း ကာဗွန်ပမာဏ၏ ၁၇ % ခန့်ရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းအပြင် သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းခြင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ (Reducing Emission from Deforestation and Forest Degradation- REDD) ဟုဖြည့်စွက်စဉ်းစား လာကြပါသည်။ တစ်ဖန်သစ်တောများသည် ကာဗွန်သိုလျှောင်ရုံများဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ သစ်တောကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း (Conserva- tion)၊ သစ်တောများ ရေရှည်တည်တံ့အောင်စီမံအုပ်ချုပ် ခြင်း (Sustainable Forest Management)နှင့် သစ်တောများ ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းခြင်း (Restoration) လုပ်ငန်းများအတွက်လည်း အသိအမှတ်ပြုတန်ဖိုးထားရန်လိုအပ်ကြောင်း သစ်တော ဧရိယာများစွာကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် နိုင်ငံတို့က ထောက်ပြဆွေးနွေးလာကြပါသည်။

“ REDD ” ဆိုသည်မှာ သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်း (Deforestation)နှင့် သစ်တောအတန်းအစား ကျဆင်းလာခြင်း (Forest Degradation) တို့မှ ထွက်ပေါ်လာသော ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ လျော့ကျအောင်ပြုလုပ်ခြင်း (Reducing Emission) ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သစ်တောများခုတ်ထွင်ခြင်းကို တားဆီးခြင်း သို့မဟုတ် ယိုယွင်းပျက်စီးမှုကို ရပ်တန့်စေရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်းဖြင့် လေထုထဲသို့ ထုတ်လွှတ်သည့်ကာဗွန်ပမာဏကို လျော့ကျစေရန်ဖြစ်သည်။ “ + ” သည် စဉ်ဆက် မပြတ် သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊ သစ်တောထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်းနှင့် သစ်တောစိုက်ခင်းထူထောင်ခြင်း စသည့် ကာဗွန် သိုလျှောင်မှု တိုးပွားစေသည့် လုပ်ငန်းများကို ကိုယ်စားပြုပါသည်။ ထို့ကြောင့် REDD+ ဆိုသည်မှာ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းခြင်းမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုကိုလျှော့ချပြီး သစ်တောများပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုဖြင့် ကာဗွန်သိုလျှောင်ထားမှုကို မြှင့်တင်စေခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ REDD+အစီအစဉ်သည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းကို တိုက်ဖျက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်အတွက် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများမှ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ များရှိ သစ်တောများပြုန်းတီးမှုနှင့် ယိုယွင်းလာမှုကိုရပ်တန့်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ်သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုဖြစ်ပေါ်လာရန် ငွေကြေး အရမက်လုံးပေးထားသော အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ REDD+ သည် သစ်တောများကို ခုတ်လှဲခြင်းထက် အပင်များကို ပင်ထောင် ထားရှိနိုင်ရန် သိုလျှောင်ထားသော ကာဗွန်ပမာဏအတွက် ငွေကြေးတန်ဖိုး တွက်ချက်ထောက်ပံ့သော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ သစ်တောပြုန်းတီးမှုလျော့ချသည့်နိုင်ငံ၊ သစ်တောအရည်အသွေးကျဆင်းမှုနည်းပါးသည့်နိုင်ငံ၊ သစ်တောစီမံသုံးစွဲ မှုစနစ်ကောင်းမွန်ပြီး ကာဗွန်သိုလျှောင်ထားနိုင်စွမ်းကို မြှင့်တင်ပေးသည့်နိုင်ငံများအတွက် ဝင်ငွေရရှိစေမည်ဖြစ်သည်။

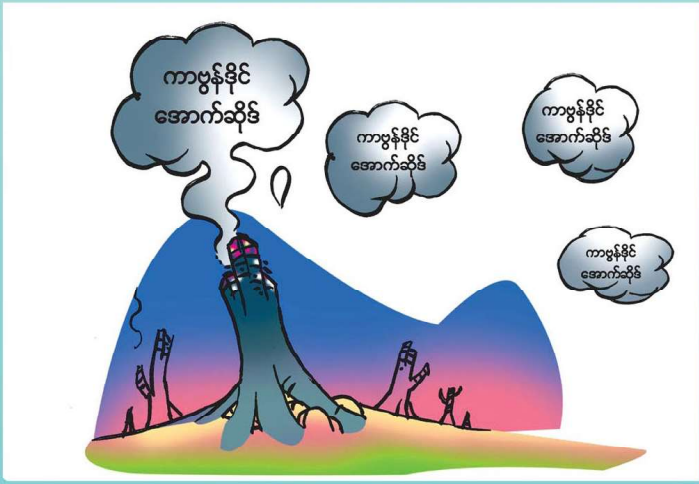
- REDD+ ဖွင့်လှစ်အောင်မြင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချက်များပါဝင်ပါသည်။**
- (က) သစ်တောများအပြောင်ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းခြင်းမှ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုကိုလျှော့ချခြင်း။
 - (ခ) သစ်တောများအရည်အသွေးကျဆင်းကြောင့် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုကို လျှော့ချခြင်း။
 - (ဂ) သစ်တောတွင်း သိုလျှောင်ထားသော ကာဗွန်များကို ထိန်းသိမ်းခြင်း။
 - (ဃ) သစ်တောများကို ရေရှည်အသုံးပြုနိုင်အောင်စီမံသုံးစွဲခြင်းနှင့်
 - (င) သစ်တောအတွင်းရှိ ကာဗွန်သိုလျှောင်ထားနိုင်စွမ်းကို တိုးမြှင့်အောင်လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

REDD+ ဆိုသည်မှာ။

REDD+ ဆိုသည်မှာ

သစ်တောများ ပျက်စီးပြုန်းတီးခြင်းနှင့် သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းလာခြင်းတို့မှ ထွက်ပေါ်လာသော ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ လျော့ကျအောင်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် သစ်တောများ ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- R** Reducing (လျော့ချခြင်း)
- E** Emissions from (ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု)
- D** Deforestation and forest (သစ်တောပျက်စီးပြုန်းတီးခြင်း)
- D** Degradation (သစ်တောအတန်းအစားကျဆင်းခြင်း)
- +** Conservation of Forest Carbon Stock, Sustainable Management of Forest, Enhancement of Forest Carbon Stock.
(ကာဗွန်သိုလှောင်သော သစ်ပင်များအား ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ခြင်း၊ ထာဝစဉ် တည်တံ့သော သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှု၊ ကာဗွန်သိုလှောင်မှုတိုးမြှင့်ခြင်း)

REDD+ ဆောင်ရွက်ရန် အလားအလာရှိသော အခြေအနေ

သစ်တောသစ်ပင်များသည် လူသားတွေအတွက် သွားလာနေထိုင်စားသောက် အသက်ရှင်နေထိုင်နိုင်ဖို့ရန် ရှေ့ယခင်က တည်းက ယနေ့အချိန်ထိဝန်ဆောင်မှုပေးနေသည်။ သို့သော် ယနေ့ခေတ်ကဲ့သို့သော လူဦးရေ ထူထပ်များပြားလာသောအခါ သစ်တောသစ်ပင်အပါအဝင် မြေပုံများလာသောကြောင့် သစ်တောသစ်ပင်များ သိသိသာသာလျော့နည်းလာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အောက်ပါအခြေအနေများကို အခြေခံပြီး REDD+ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အလားအလာရှိသည်။

- (၁) ဒေသအတွင်း မိရိုးဖလာအရ စီမံအုပ်ချုပ်ထားသော သဘာဝသံသရာများကို ကျေးရွာသုံးမြေ အသုံးချမှုပုံစံအဖြစ် မြေပုံနှင့် တကွဖော်ထုတ်ခြင်း ရှိရမည်။ ကျေးရွာသုံးမြေအသုံးချမှုပုံစံ တိကျစွာရှိလျှင် နောက်ဆက်တွဲ ပြဿနာများ မြေလျှော့ပေးနိုင်သောကြောင့် REDD+ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရန် လွယ်ကူသည်။
- (၂) ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာအားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်ပြီး ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝဓာတ်များ၊ ရေထိန်းဓာတ်များကို ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းကာကွယ်နိုင်သည်။
- (၃) ထို ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းထားသော သဘာဝဓာတ်များကို ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့တိုင်သစ်ဓာတ် အဖြစ် တည်ထောင်နိုင်သည်။
- (၄) သစ်ပင်များ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် သစ်ဓာတ်ပျိုးဥယျာဉ်များ တည်ထောင်နိုင်သည်။
- (၅) ဒေသခံများ စီမံအုပ်ချုပ်ထားသော သစ်ဓာတ်များမှာ သစ်ဓာတ်သံသရာစာရင်းများ ဒေသခံ ကိုယ်တိုင်ကောက်ယူနိုင်ရန် ဒေသခံများအား လက်တွေ့ ကွင်းဆင်းလေ့ကျင့်ပေးနိုင်သည်။
- (၆) ဒေသအတွင်း တည်ရှိသော သံသရာများ မည်ကဲ့သို့သောပုံစံမျိုးနှင့် စီမံအုပ်ချုပ်လုပ် ဆောင်ရန် ဒေသခံများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်နိုင်သည်။
- (၇) သစ်ဓာတ်သစ်ပင်များ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ဒေသခံများပါနိုင်သည်။

အထက်ဖွဲ့စည်းပုံအချက်အခြေများဖြစ်သော

- ကျေးရွာမြေအသုံးချမှုပုံစံခြင်း၊
- ဒေသခံပြည်သူများအစုဖွဲ့ပိုင် သစ်တော၊
- စိုက်ခင်းတည်ရှိခြင်း၊
- သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာများရှိခြင်း၊

ဒေသကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများ တည်ရှိပါက REDD+ လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်ရန် အလားအလာရှိသကဲ့သို့ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချိန်တွင်လည်း လွယ်ကူအဆင်ပြေစေသည်။ သို့သော် ရေရှည်ဆောင် ရွက်ရသော လုပ်ငန်းလည်းဖြစ်သလို အများပြည်သူနှင့် ဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းလည်းဖြစ်သောကြောင့် ဒေသခံအား လုံးပူးပေါင်းပါဝင်ရန် အရေးကြီးပါသည်။

REDD+ ဆောင်ရွက်ရန် အလားအလာရှိသော အခြေအနေ။

REDD+ ဆောင်ရွက်ရန် အလားအလာရှိသော အခြေအနေ

ဒေသကို အခြေခံသော သဘာဝသယံဇာတများ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် ကျေးရွာမြေအသုံးချမှုပုံစံ ဖော်ထုတ်ခြင်း

ဒေသခံများ ပူးပေါင်းပါဝင်ရန် အရေးကြီးပါသည်။

သဘာဝတောများကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း

သစ်တောပျိုးဥယျာဉ် တည်ထောင်ခြင်း

ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ခြင်း

ဒေသခံများအား သစ်တောသယံဇာတစာရင်း ကောက်ယူခြင်းအား လက်တွေ့ကွင်းဆင်းလေ့ကျင့်စေခြင်း

ဒေသကိုအခြေခံသော သဘာဝသယံဇာတများ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် ဒေသခံများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း

သစ်တောစိုက်ခင်းတည်ထောင်ခြင်းနှင့် တည်ထောင်ရာ၌ ဒေသခံများ ပါဝင်စိုက်ပျိုးခြင်း

ဒါတွေကို သင်သတိပြုမိပါသလား။

ကဏ္ဍအလိုက် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ

ကာဗွန် (Carbon dioxide) သည် မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်၊ အနံ့ခံ၍ မရနိုင်သော လေထုထဲက ဓာတ်ငွေ့တစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ ကာဗွန်သည် ကမ္ဘာမြေကြီးဖြစ်တည်ကတည်းက သက်ရှိသတ္တဝါများ၊ အပင်များ၊ မြေထု၊ လေထုနှင့် သမုဒ္ဒရာများထဲတွင် ဟန်ချက်ညီစွာရှိနေပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် စက်မှုလုပ်ငန်းထွန်းကားလာမှုနှင့်အတူ သဘာဝသယံဇာတများ အလွန်အကျွံ ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းဖြင့် လေထုထဲသို့ ကာဗွန်များ အဆမတန်ထုတ်လွှတ်လာခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ ကာဗွန်များ လေထုထဲသို့ အဆမတန် ထုတ်လွှတ်လာခြင်းသည် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကိုဖြစ်ပေါ်စေပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ပိုမိုဆိုးရွားလာ စေသော အချက်ဖြစ်ပါသည်။

ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများစွာထဲမှ လျှော့စားပေး ထိခိုက်စေသော ကဏ္ဍအလိုက် ကမ္ဘာ့ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု များမှာ

- စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်မှုမှ ၂၅.၉%
- စိုက်ပျိုးရေး ၁၉.၄%
- စက်မှုလုပ်ငန်း ၁၉.၄%
- သစ်တောပြုန်းတီးမှု ၁၇.၄%
- ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး ၁၃.၁%
- အိုးအိမ်နှင့် စီးပွားရေးအဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်မှု ၇.၉% နှင့်
- ရေဆိုးနှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်မှု ၂.၈% ဖြစ်သည်။

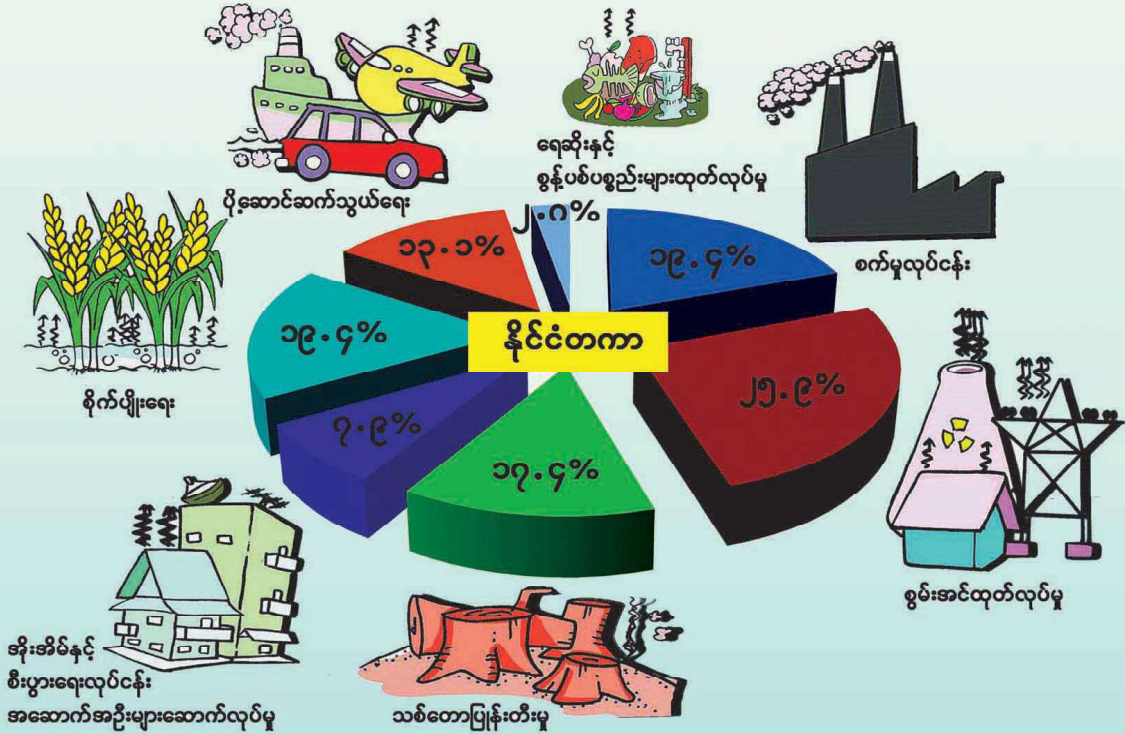
မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကဏ္ဍအလိုက် ကာဗွန်ထုတ်လုပ်မှု များမှာ

- သစ်တောပြုန်းတီးမှုမှ ၅၄%၊
- စိုက်ပျိုးရေး ၃၀%၊
- စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်မှု ၁၀%၊
- ရေဆိုးနှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှု ၄% နှင့်
- စက်မှုလုပ်ငန်း ၁% တို့ ဖြစ်သည်။

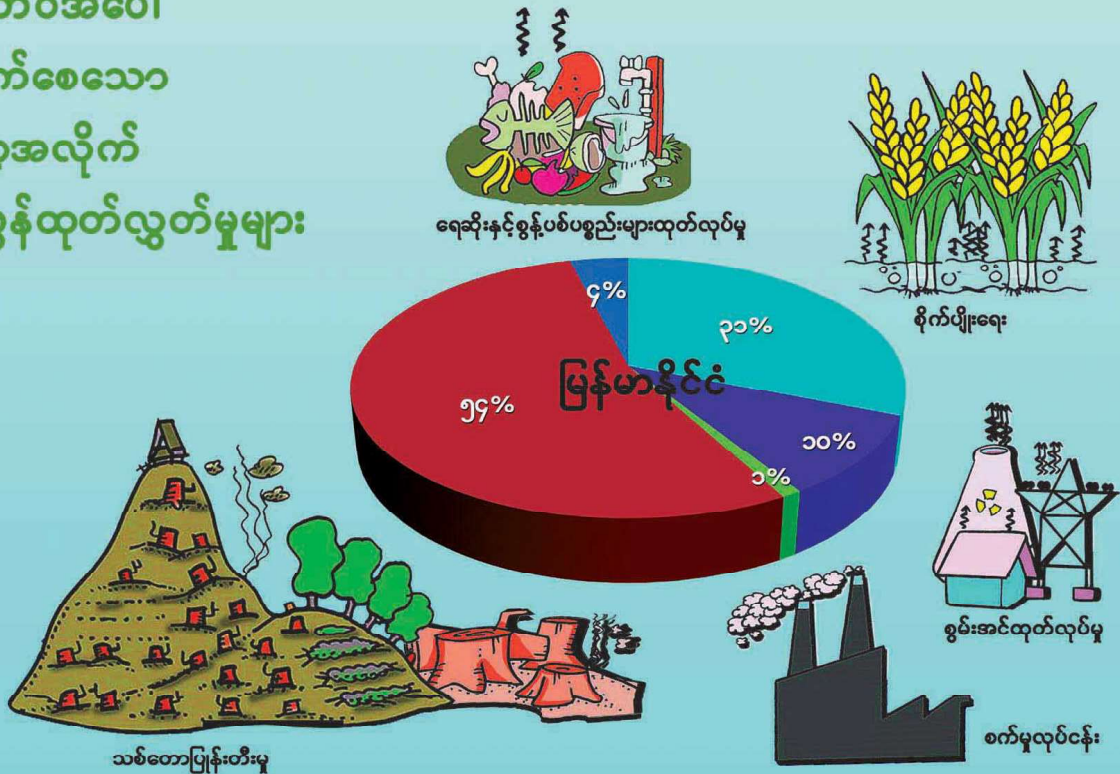
အထက်ပါကဏ္ဍများအထဲမှ သစ်တောကဏ္ဍမှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုလျော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွင် အရေးကြီးဆုံးနှင့် ဖြစ်နိုင်ခြေအရှိဆုံးအဖြစ် ယုံကြည်လာခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ မူဘောင်အောက်တွင် REDD+ ကိုထည့်သွင်းလာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒါတွေကို သင်သတိပြုမိပါသလား။

ဒါတွေကို သင်သတိပြုမိပါသလား

လူမှုဘဝအပေါ်
ထိခိုက်စေသော
ကဏ္ဍအလိုက်
ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှုများ

လွတ်လပ်သော၊ ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်မှုနှင့် လူထုသဘောထားရယူခြင်း

လွတ်လပ်သော၊ ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်မှုနှင့် လူထုသဘောထားရယူခြင်းကို REDD+ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ရှုထောင့်မှ စဉ်းစား မည်ဆိုလျှင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားသော မွေးရာပါအခွင့်အရေးတစ်ခု ဖြစ်သည့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ဆိုင်ရာအခွင့်အရေးကို ရရှိရန်အတွက် လွတ်လပ်သော၊ ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်မှုနှင့် လူထု သဘောထားရယူခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အခွင့်အရေးကို မဖြစ်မနေ ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

လွတ်လပ်သောဟုဆိုရာတွင် အပြန်အလှန်သဘောတူညီမှုမရှိဘဲ ငွေကြေးအမြောက်အများနှင့် လာဘ်ထိုးခြင်း(သို့) စစ်ဆင်ကာ သိမ်းပိုက်ခြင်းအပါအဝင် ပြင်ပမှဖိအားပေးခြင်း (အပြန်အလှန်သဘောတူညီမှုမရှိဘဲ)နှင့် ပြင်ပမှ ခြိမ်းခြောက်မှုများ လွတ် ကင်း၊ ကင်းရှင်းခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

ကြိုတင်ပြီးဟုဆိုရာတွင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် စီမံကိန်းမစတင်ခင်တွင် ပြင်ပဖိအားများမပါဘဲ အချက်အလက် စုဆောင်းရန်နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများအတွက် လုံလောက်သော အချိန်အတိုင်းအတာကို ဆိုလိုပါသည်။

အသိပေးတိုင်ပင်မှုဟုဆိုရာတွင် ခေါင်းဆောင်းကြီးများ၊ ဒေသခံလူ့အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားသော ပါဝင်ပတ်သက်သူများ၏ အမြင်အဘော်နှင့် ရှုထောင့်များကို စုံလင်စွာ သုံးသပ်ထားသော သိသင့်သိထိုက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များအားလုံးကို သိရှိခြင်း၊ လက်ဝယ်ရှိခြင်းတို့ကို ဆိုလိုပါသည်။

လူထုသဘောထားရယူခြင်းဟုဆိုရာတွင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများအကြားတွင် ရှိသော ရှင်းလင်းပြတ်သားသည့်သဘောတူညီမှုကို သက်သေဖော်ပြမှုသဘောတရားဖြစ်သည်။

၁။ ဘယ်သူ (ကုမ္ပဏီ) က စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်မှာလဲ ဆိုတာကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပါ။

ပထမဆုံးအနေဖြင့် စီမံကိန်းကိုမည်သူအကောင်အထည်ဖော်နေသည်၊ စီစဉ်နေသည်ကို သိရှိရန်လိုအပ်သည်။ သို့မှသာ မည် သူသည် သင့်ထံမှ သဘောတူညီချက်တောင်းခံရန်လိုအပ်သည်ကို သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မည်သူထံသို့ မေးမြန်းရမည်၊ မည်သူနှင့် အကြံပေးဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရမည်ကို သိရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အကြီးစားစီမံကိန်းများတွင် အဖွဲ့အစည်းအမျိုးမျိုး ပါဝင်လေ့ရှိပြီး အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီ (သို့မဟုတ်) ဘဏ်များလည်းပါဝင်နိုင်သည်။

၂။ သင့်ရပ်ရွာ လူထုအဖွဲ့အစည်းများကို ကျွမ်းပေးပါ။

သင့်ရပ်ရွာအတွင်းနေထိုင်သူတိုင်းသည် စီမံကိန်းအကြောင်းကို အလုံအလုံသိထားသင့်သည်။ သို့မှသာ အရေးကြီးသည့် အကြောင်း အရာများကို အတူတကွ စုပေါင်းဆုံးဖြတ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များအပါအဝင် ရပ်ရွာတွင်း နေထိုင်သူအားလုံးသည် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ပါဝင်နိုင်စေရန် အလေးထားစီစဉ်ရမည်ဖြစ်သည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်းအဖွဲ့အစည်းများကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ပါဝင်စေပါ။

ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့အစည်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များချရာတွင် ရိုးရာဓလေ့နှင့်အညီ အများသဘောတူညီချက်များဖြင့် ချမှတ်ရမည်ဖြစ်ပါ သည်။ သင့်အနေဖြင့် စီမံကိန်းပြုလုပ်ရန် သဘောတူညီချက်ပေးမည်ဆိုပါက သင့်ဆုံးဖြတ်ချက်များကို စာနှင့်ရေးမှတ်ပါ။ စီမံ ကိန်းအကောင်အထည်ဖော်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းထားသည့်အရာများကိုလည်း သေချာစွာ မှတ်တမ်းတင်ထားရန်လိုအပ်ပါသည်။

၄။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် (ကုမ္ပဏီ) များနှင့် ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေးကို ဆက်ပြီးထိန်းသိမ်းထားပါ။

စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်သူများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းသည် သင့်အနေနှင့်စီမံကိန်းကို သဘောတူညီချက်ပေးခြင်းဟု မဆိုလိုပါ။ သင့်အနေနှင့် အစည်းအဝေးများကို အမြဲမပြတ်ကျင်းပနေရမည်ဖြစ်ပြီး စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်သူများနှင့် အတူတကွစဉ်ဆက်မပြတ် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်သွားရမည်ဖြစ်သည်။

လူတို့လုပ်သော၊ ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်မှုနှင့် လူထုသဘောထားရယူခြင်း

လူတို့လုပ်သော၊ ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်မှုနှင့် လူထုသဘောထားရယူခြင်း

ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဥပဒေတွင် ပြဌာန်းထားသော မျှော်လင့်ချက်အရ တစ်ချိန်တစ်ရက် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းဆိုင်ရာအခွင့်အရေးကို ရရှိရန်အတွက် လွတ်လပ်သော ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်မှုနှင့် လူထုသဘောထား ရယူခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အခွင့်အရေးကို မဖြစ်မနေ ရရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

လွတ်လပ်စွာ - ငွေကြေးအခြောက်အများနှင့် လာဘ်ထိုးခြင်း(သို့) စစ်ဆင်ကာ သိမ်းပိုက်ခြင်းအပါအဝင် ပြင်ပမှ ဖိအားပေးခြင်း (အပြန်အလှန်သဘော တူညီမှု မရှိဘဲ)နှင့် ပြင်ပမှ ခြိမ်းခြောက်မှုများ လွတ်တင်း၊ ကင်းရှင်းခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

ကြိုတင်ပြောဆို - စီမံကိန်းမစတင်မီတွင် ပြင်ပဖိအားများမပါဘဲ အချက်အလက် စုဆောင်းရန်နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုများအတွက် လိုလောက်သော အချိန်အတိုင်း အတတ်ကို ဆိုလိုပါသည်။

ကတိဝေးတိုင်ပင်တာ - ခေါင်းဆောင်းကြီးများ၊ ဒေသခံလူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားသောပိုင် ပတ်သက်သူများ၏ အမြင်အာဘော်နှင့် ရှုထောင့်များကို စုံလင်စွာသုံးသပ်ထားသော သိသင့်သိထိုက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များအားလုံးကို ကိရိယာဖြင့်၊ လက်ဝယ်ကိရိယာဖြင့် ဆိုလိုပါသည်။

ထောက်ပံ့မှုရယူခြင်း - ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများအကြားတွင်ရှိသော ရှင်းလင်းပြတ်သားသည့် သဘောတူညီမှုကို သက်သေဖော်ပြမှုသဘောတရားဖြစ်ပါသည်။

REDD+

“စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ရှုထောင့်မှ ရှင်းစားခြင်း”

အက်(၅)ပီအိုင်ပီစီ FPIC ဖြစ်စဉ်

ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပါ

အက်(၅)ပီအိုင်ပီစီ (FPIC) ၏အရေးပါမှု။

- လူတိုင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခွင့် အခွင့်အရေးများ။
- ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်နှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ။
- နို့စားမြေယာသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ဒေသခံထိန်းချုပ်ခွင့်အခွင့်အရေးများ။
- ပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းခြင်း။
- သဘောတူညီရန် ကြိုတင်စဉ်းစားခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ဖေခွင့်အတွက်
- စိတ်ချသေချာစေခြင်း။
- အကောင်အထည်ဖော်မည့် ကုမ္ပဏီများအတွက် ပြတ်သားရှင်းလင်းမှုများကို စီမံပေးခြင်း။

ထုတ်ဖော်

(ကုမ္ပဏီ)ကစီမံကိန်းကိုအကောင်အထည်ဖော်မှာလဲဆိုတာကို

၂။ ရပ်ရွာလူထုတစ်ရပ်လုံးအနေဖြင့် နောက်ဆုံးဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ပါ။

အက်(၅)ပီအိုင်ပီစီ (FPIC) ထိုထပ်မံအသိပေးခြင်းပြုလုပ်ပါ။

- ရပ်ရွာကျေးလက်အဆင့် မူဝါဒများ - ဥပမာ ဒေသတွင်း၊ အဖွဲ့အတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်မှုဖြစ်စဉ်တွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း
- နိုင်ငံအဆင့် မူဝါဒများ - ဥပမာ ၎င်းတို့၏ သဘောထားကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရန် ဌာနတိုင်းရင်းသား (သို့) ဒေသခံများတွင် အခွင့်အရေးရှိခြင်း
- နိုင်ငံတကာအဆင့် မူဝါဒများ - ဥပမာ ဒေသခံနှင့် ဌာနတိုင်းရင်းသားများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလမ်းကြောင်းကို ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း

ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ပါ။

၃။ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မည့်သူ(ကုမ္ပဏီ)များနှင့် ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေးတိုးတက်

၂။ သင့်ရဲ့ ရပ်ရွာလူထုတွေနဲ့ ဆွေးနွေးပွဲတွေကို ကျင်းပပါ။

၃။ သေချာစေရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းများကို ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရန် တစ်စုတစ်စုဖြင့် ချိတ်ဆွဲမှုများကို ပြုလုပ်ပေးပါ။

၄။ အကျိုးအမြတ်များကို ဖြေရှင်းပေးပါ။

၅။ အကျိုးအမြတ်များကို ဖြေရှင်းပေးပါ။

၆။ အကျိုးအမြတ်များကို ဖြေရှင်းပေးပါ။

၇။ အကျိုးအမြတ်များကို ဖြေရှင်းပေးပါ။

၈။ အကျိုးအမြတ်များကို ဖြေရှင်းပေးပါ။

၉။ အကျိုးအမြတ်များကို ဖြေရှင်းပေးပါ။

၁၀။ အကျိုးအမြတ်များကို ဖြေရှင်းပေးပါ။

မိမိအနေဖြင့် အက်(၅)ပီအိုင်ပီစီ (FPIC) ထိုအရေးပါမှု

သင့်အနေဖြင့် ဒေသခံလူမှုအဖွဲ့အစည်းအပေါ်တွင် သက်ရောက်နိုင်သည့် လူမှု၊ စီးပွားရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကျိုးဆက်များကို မသိ၊ နားမလည်ဘဲ စီမံကိန်းနှင့် သက်ဆိုင်သော သဘောတူစာချုပ်များကို လက်မှတ်ထိုးခင် အက်(၅)ပီအိုင်ပီစီ (FPIC)ကို ကြိုတင် နားလည်သိထားရန် အလှူအငွေတကြီး လိုအပ်ပါသည်။

ဂျီပီအက်(စ်)စက်ကို အသုံးပြု၍ မြေပုံများကို ရေးဆွဲနည်း။

ဂျီပီအက်(စ်)စက်ကို အသုံးပြု၍ မြေပုံများကို ရေးဆွဲနည်း။

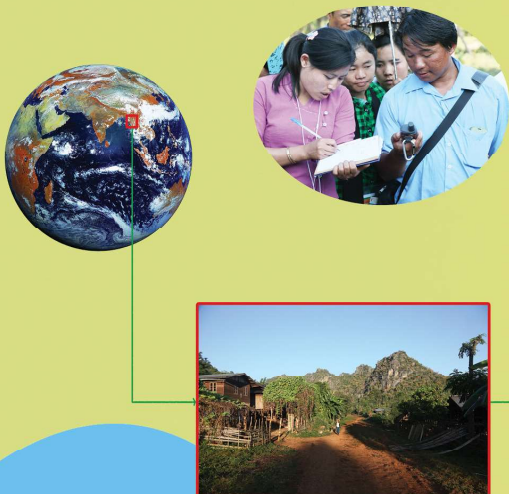

မြေပုံဆိုင်ရာ အတတ်နည်း။

မြေပုံဆိုင်ရာမှာ နေရာဒေသတစ်ခုကို အများအားဖြင့် အပေါ်စီးမှ တွေ့မြင်ရပုံကို ရေးဆွဲထားသည့်ပုံဖြစ်ပါသည်။

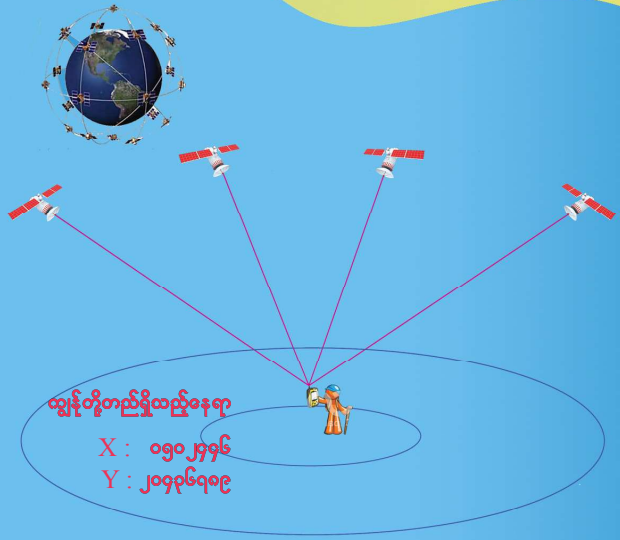
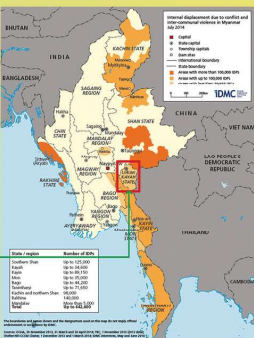
မြေပုံတစ်ခုသည် သေးငယ်သည့် ဧရိယာတစ်ခုကို ဖော်ပြ၍ ရသကဲ့သို့ ကမ္ဘာကြီးကဲ့သို့ ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည့် ဧရိယာတစ်ခုကိုလည်း ဖော်ပြ၍ ရပါသည်။

သို့သော် ကျွန်တို့နေ့စဉ်အသုံးပြုနေသည့် မြေပုံများမှာ မြို့နယ်တစ်ခု၊ တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခု (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတစ်ခုကို ဖော်ပြသည့် မြေပုံများဖြစ်ပါသည်။

ဂျီပီအက်(စ်) ဆိုင်ရာ အတတ်နည်း။

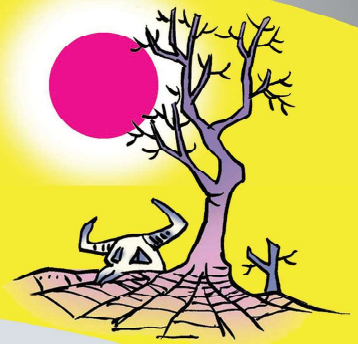
ဂျီပီအက်(စ်)ဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့မည်သည့် နေရာတွင်ရှိနေသည်ကို ဖော်ပြပေးရန်အတွက် ကမ္ဘာမြေမျက်နှာပြင်မှ အာကာသထဲရှိ ဂျီပီအက်(စ်)များနှင့် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုသည့် ကိရိယာ၊ စက်ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

ဂျီပီအက်(စ်)များ ဧည့်ထုသို့ အလုပ်လုပ်ဆောင်ပါသည်။

ဂျီပီအက်(စ်)စက်ကို အသုံးပြု၍ အနည်းဆုံး ပြုလုပ်မှု ၃ လုံးနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး သင်္ကေတများ ရရှိလာသည့်အခါတွင် မြေပြင်ပေါ်တွင်ရှိသည့် တည်နေရာကို ဖော်ပြပေးသည့် ကိုဩဒိနိတ်ဆိုသည့် နေရာညွှန်ပြသည့် အမှတ်များကို ရရှိပါသည်။

ဂျီပီအက်(စ်)သည် ပြုလုပ်မှု ၄ လုံးနှင့် ချိတ်ဆက်မိမှသာ ကျွန်တို့၏ တည်နေရာကို အမြင် ၃ ဘက်မှနေ၍ တိကျမှန်ကန်သည့် တည်နေရာကို ဖော်ပြပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ပွိုင့် (ရိုးရာဝန်းကျင်ဖြင့်တင်ရေးအဖွဲ့)

အမှတ် ၆၈၇၊ ကြို့ကုန်း၊ စလမ်း၊ တောင်၊

အရှေ့ကြို့ကုန်း၊ အင်းစိန် - ရန်ကင်း။

ရုံးဖုန်း / ၀၉- ၂၅၄ ၂၄၉ ၄၉၄။

အင်တာနက်လိပ်စာ / www.pointmyanmar.org

အီးမေးလ် / point.org.mm@gmail.com